

Uppföljningsbeslut

**efter kvalitetsgranskning av undervisningens kvalitet i
högstadiets undervisning om kunskapsområdet
sexualitet, samtycke och relationer vid Ytterbyskolan
1 i Kungälv kommun**

Inledning

Skolinspektionen har med stöd av 26 kap. 19–20 §§ skollagen (2010:800) genomfört en kvalitetsgranskning av undervisningens kvalitet i högstadiets undervisning om kunskapsområdet sexualitet, samtycke och relationer vid Ytterbyskolan 1. Granskningen genomfördes under vårterminen 2024.

Vid granskningen identifierade Skolinspektionen fyra utvecklingsområden som angetts i beslut den 12 juni 2024, dnr 2023:8098.

Skolinspektionen har begärt att huvudmannen för Ytterbyskolan 1 senast den 15 januari 2025 ska redovisa till Skolinspektionen vilka åtgärder som vidtagits utifrån identifierade utvecklingsområden. Huvudmannen fick därefter anstånd att inkomma med svaret senare. Kungälv kommun har inkommit med en redovisning den 4 februari 2025.

Beslut efter uppföljning:

Skolinspektionen bedömer vidtagna åtgärder på följande sätt:

Utvecklingsområde 1: utforma undervisningen inom kunskapsområdet så att alla elever får en helhetsbild och möjlighet till fördjupning i lärandet

Kungälv kommun har påbörjat ett arbete som ligger i linje med Skolinspektionens bedömning av vad som behövs för att höja kvaliteten på skolenheten.

Utvecklingsområde 2: arbeta med inslag i undervisningen som ger eleverna möjlighet att kritiskt granska maktstrukturer kopplade till hedersproblematik samt inslag som utvecklar ett kritiskt förhållningssätt till hur relationer och sexualitet framställs i olika medier

Kungälv kommun har påbörjat ett arbete som ligger i linje med Skolinspektionens bedömning av vad som behövs för att höja kvaliteten på skolenheten.

Utvecklingsområde 3: arbeta aktivt med strategier för ett tillitsfullt klassrumsklimat

Kungälv kommun har påbörjat ett arbete som ligger i linje med Skolinspektionens bedömning av vad som behövs för att höja kvaliteten på skolenheten.

Utvecklingsområde 4: integrera frågor om intolerans, destruktiva jargonger och normer i undervisningen

Kungälv kommun har påbörjat ett arbete som ligger i linje med Skolinspektionens bedömning av vad som behövs för att höja kvaliteten på skolenheten.

Skolinspektionen avslutar härmed granskningen.

Bakgrund

Utvecklingsområde 1

Bedömningen var att ett utvecklingsarbete behövde inledas inom följande:

- utforma undervisningen inom kunskapsområdet så att alla elever får en helhetsbild och möjlighet till fördjupning i lärandet

Av huvudmannens redovisning framgår att skolans arbetslag i årskurs 8 fått ett riktat uppdrag att under ledning av försteläraren ansvara för ett ämnesövergripande arbete inom undervisningen om samtycke, sexualitet och relationer. Skolans lärare har inledningsvis fördjupat sig i läroplansmålen och skapat ämnesspecifika planeringar som arbetslaget i årskurs 8 därefter använt för att utforma ett ämnesövergripande arbetsområde. Skolan har vidare etablerat kontakt med kommunens ungdomsmottagning för att utveckla ett fördjupat samarbete.

Enligt huvudmannens redovisning kommer det ämnesövergripande arbetsområdet att genomföras mellan sportlovet och påsklovet. Arbetet är kopplat till skolans plan mot kränkande behandling och får bland annat stöd av elevhälsan samt skolans styrgrupp för trygghet, där rektorn, biträdande rektorn och förstelärare deltar.

Enligt huvudmannen kommer utvecklingsarbetet bidra till en hållbar och likvärdig undervisning som stärker elevernas kunskaper. En utvärdering av det ämnesövergripande arbetet kommer att genomföras genom en elevenkät och genom återkoppling inom arbetslaget, vars resultat följs upp av förstelärare och skolläda.

Utvecklingsområde 2

Bedömningen var att ett utvecklingsarbete behövde inledas inom följande:

- arbeta med inslag i undervisningen som ger eleverna möjlighet att kritiskt granska maktstrukturer kopplade till hedersproblematik samt inslag som utvecklar ett kritiskt förhållningssätt till hur relationer och sexualitet framställs i olika medier

Av huvudmannens redovisning framgår att skolan planerar ett tematiskt arbete inom kunskapsområdet sexualitet, samtycke och relationer och där ingår även att kritiskt granska maktstrukturer kopplade till hedersproblematik samt inslag som utvecklar ett kritiskt förhållningssätt till hur relationer och sexualitet framställs i olika medier. Lärarna tar fram

specifika planeringar för respektive årskurs och klass utifrån arbetslagens analys av trygghetsenkäten och elevers behov. Av redovisningen framgår att skolan ser ett tillitsfullt klassrumsklimat som en förutsättning för att arbeta med komplexa frågor så som hedersrelaterat våld och förtryck, varför också arbetet med trygghet och samtalsklimat ingår i utvecklingen av undervisningen.

Enligt huvudmannens redovisning är arbetet långsiktigt och det börjar med att stärka trygghet och framtidstro för eleverna, vilket i sin tur skapar en stabil grund för att förbättra undervisningen. Av redovisningen framgår att arbetet kommer att följas upp genom trygghetsenkäter, dialoger med elevrådet och inom arbetslagen samt individuellt med varje lärare under året i samtal med närmaste chef. Ytterligare åtgärder som planeras är att göra arbetet mer likvärdigt och att stärka användningen av forum utanför ämnesundervisningen, så som klasstiden.

Utvecklingsområde 3

Bedömningen var att ett utvecklingsarbete behövde inledas inom följande:

- arbeta aktivt med strategier för ett tillitsfullt klassrumsklimat

Av huvudmannens redovisning framgår att skolan under 2024 arbetat med att stärka elevhälsans, trygghetsteamets och arbetslagens samarbete med skolans värdegrund samt trygghet och studiero. Bland annat har trygghetsteamet erbjudit lärarna kompetensutveckling i samtal vid konflikter och med elever som bryter mot skolans ordningsregler. Vidare framgår av huvudmannens redovisning att skolan under höstterminen 2024 introducerade ett arbete med klassinventeringar som en metod för att analysera gruppdynamik. Skolan har tydliggjort såväl främjande insatser som åtgärder vid överträdelser. Av redovisningen framgår att skolan också lyft vikten av förståelse för maktförhållanden mellan vuxna och elever. Diskussioner kring dessa frågor fortsätter i arbetslagen under år 2025. Arbetet följs upp bland annat genom elevenkäter. Huvudmannen redovisar att årets arbete har lagt grunden för ett mer strukturerat och likvärdigt arbetssätt i skolan, där trygghet, trivsel och undervisning står i fokus.

Utvecklingsområde 4

Bedömningen var att ett utvecklingsarbete behövde inledas inom följande:

- integrera frågor om intolerans, destruktiva jargonger och normer i undervisningen

Av huvudmannens redovisning framgår att det sker en regelbunden och strukturerad dialog mellan skolledningen, lärarna och elevrepresentanter om intolerans, destruktiva jargonger och normer i undervisningen. Lärarna har under året genomfört en kartläggning av nuläget och en planering av insatser för att integrera demokratiska värderingar och kritiskt tänkande i undervisningen. Som ett resultat av analysen har skolan bland annat tagit fram ledorden värme, lärande och framtid. Arbetet med innehållet i ledorden syftar till att bryta negativa mönster och främja tolerans samt att stärka skolans demokratiska uppdrag och forma demokratiska medborgare. Lärarna har också fått identifiera sina egna behov av kompetensutveckling i området och skolledningen har tillsammans med ledningsgruppen analyserat vilka övergripande utbildningsinsatser som skolans personal behöver. Huvudmannen redovisar att utvecklingsarbetet syftar till att skapa en tydlig organisation och en skola där svåra frågor inte bara diskuteras, utan blir en naturlig del av undervisningen. Elevdelaktigheten är i fokus. Huvudmannen redovisar att på sikt kommer arbetet att leda till att stärka tryggheten, undervisningens kvalitet samt samarbetet mellan elever och personal, vilket bidrar till en positiv och inkluderande skolmiljö. Skolledningen planerar att processen ska vara en del av arbetsorganisationen fram till vårterminen 2026.

På Skolinspektionens vägnar

Ewa Mölleryd
Beslutsfattare

Sara Lidegran
Föredragande

Mer information om kvalitetsgranskningen finns på Skolinspektionens hemsida: [Högstadiets arbete med kunskapsområdet sexualitet, samtycke och relationer \(skolinspektionen.se\)](https://www.skolinspektionen.se/hogstadiets-arbete-med-kunskapsomradet-sexualitet-samtycke-och-relationer)

Författningsstöd

Bedömningsområde Återkommande, aktuell och fördjupad undervisning

Författningsstöd

Lgr 22 avsnitt 1, *Skolans värdegrund och uppdrag, Skolans uppdrag.*

Lgr 22, avsnitt 2.8 *Rektorns ansvar.*

Lgr 22, avsnitt 5. *Kursplaner*

2 kap. 25 § skollagen.

Bedömningsområde Ämnesintegrerad undervisning

Författningsstöd

Lgr 22 avsnitt 1, *Skolans värdegrund och uppdrag, Skolans uppdrag.*

Lgr 22, avsnitt 2.2 *Kunskaper Riktlinjer.*

Bedömningsområde Kritiskt förhållningssätt och förmåga att fatta egna beslut

Författningsstöd

Lgr 22 avsnitt 1, *Skolans värdegrund och uppdrag, Skolans uppdrag.*

Lgr 22, avsnitt 2.2 *Kunskaper, Mål.*

Bedömningsområde Öppet förhållningssätt och tillitsfullt klassrumsklimat

Författningsstöd

Lgr 22 avsnitt 1, *Skolans värdegrund och uppdrag, En likvärdig utbildning.*

Lgr 22 avsnitt 1, *Skolans värdegrund och uppdrag, Saklighet och allsidighet.*

Lgr 22 avsnitt 1, *Skolans värdegrund och uppdrag, Förståelse och medmänsklighet.*

Lgr 22, avsnitt 2.1 *Normer och värden*.
Lgr 22, avsnitt 2.1 *Normer och värden, Mål*.
Lgr 22, avsnitt 2.1 *Normer och värden, Riktlinjer*.

Bedömningsområde Bemötande och insatser som hävdar de värden som läroplanen anger

Författningsstöd
Lgr 22, avsnitt 2.1 *Normer och värden*.
Lgr 22, avsnitt 2.1 *Normer och värden, Mål*.
Proposition 2009/10:165, *Den nya skollagen – för kunskap, valfrihet och trygghet*, s. 634.

Bedömningsområde Elevdelaktighet

Författningsstöd
Lgr 22 avsnitt 1, *Skolans värdegrund och uppdrag, Rättigheter och skyldigheter*.
Lgr 22, avsnitt 2.3 *Elevernas ansvar och inflytande, Riktlinjer*.